

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅRSREDOVISNING

2025

Vetenskap & Allmänhet

PUBLIC & SCIENCE SWEDEN

KUNSKAP FÖR MOTSTÅNDSKRAFT

GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET

Vetenskapens förhållande till demokratin fortsätter att stå i centrum, både i världen och hos oss på Vetenskap & Allmänhet. På bara några år har samhället i rasande takt tvingats parera den ena krisen efter den andra, en kavalkad av tidigare till synes avlägsna hot har nu plötsligt blivit högst reella: klimatkatastrofer, pandemier och krig. Vetenskapen behövs såväl för att förutse och förstå som för att lösa de stora samhällsutmaningar vi står inför. Samtidigt är vetenskapen hotad av samma totalitära krafter runt om i världen som också hotar demokratin.

Allt det här gör Vetenskap & Allmänhets uppdrag viktigare än någonsin. Att bygga broar och skapa dialog mellan forskarvärlden och andra delar av samhället är en förutsättning för att skapa förståelse för den vetenskapliga metoden, hitta demokratiskt förankrade lösningar och bygga långsiktigt välstånd. Det gångna året har vi därför expanderat och accelererat vår verksamhet på flera områden. Under 2025 sjösattes Vetenskap & Allmänhets nya strategi med tre prioriterade verksamhetsområden och målgrupper: a) skolan, b) politiken och civilsamhället samt c) forskarna och universiteten.

Genom att låta skolungdom i olika åldrar möta forskare vill vi bidra till att skapa ett brett intresse och förståelse för vetenskap och forskning. Det här är avgörande såväl för att skapa långsiktig demokratisk förankring av kunskapssamhället som för att säkra framtidens kompetensförsörjning. I projektet Låna en forskare parar vi ihop forskare och skolklasser och vi har under 2025 gjort en stor satsning på att utveckla ett nytt webbverktyg för att kunna skala upp verksamheten.

2025 var också året då vi sjösatte vår nya mötesplats för forskare, politiker, praktiker och civilsamhället – Folk och Forskning. Den 8 maj intogs Universitetshuset i Uppsala av 250 konferensdeltagare från olika sektorer för

att lyssna på presentationer om evidensinformerat beslutsfattande, delta i rundabordsamtal, mingla och knyta nya kontakter. Vi tog sedan frågorna vidare på vår scen i Almedalen och för första gången medverkade vi också på Frihamnsdagarna i Göteborg. Vi fortsätter nu arbetet att skapa en återkommande mötesplats för kunskapsbaserad samtal om vår tids stora samhällsutmaningar och den 6 maj 2026 väntas över 400 deltagare samlas i Uppsala för nästa upplaga av Folk och Forskning under rubriken Kunskap för motståndskraft.

Vetenskap & Allmänhets generalsekreterare **Ulrika Björkstén**.
Foto: Gustaf Waesterberg

Under 2025 drog vi dessutom i gång verksamheten i vårt nya Resurscentrum för forskningskommunikation, med återkommande webinarier riktade till forskare och forskningskommunikatörer och som är tillgängliga för alla våra medlemmar. Syftet är att ge forskare och forskningskommunikatörer aktuella verktyg för att kommunicera vetenskap och föra dialog med olika delar av samhället. Projektet samskapas med deltagarna och webinarierna kommer till efter önskemål av det ständigt växande deltagarnätverket, som når ut i hela Sverige. Vi är också svensk nod för det europeiska resurscentret om forskningskommunikation - COALESCE och samlar på så sätt in erfarenheter från hela Europa och förmedlar vidare till våra medlemsorganisationer.

Utöver dessa strategiska satsningar har vi under året som vanligt drivit ett stort antal skraddarsyddasamarbetsprojekt med olika medlemsorganisationer i form av workshops, rapporter, utbildningar och forskningsprojekt. Läs och inspireras!

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ulrika Björkstén'.

Ulrika Björkstén,
generalsekreterare Vetenskap & Allmänhet

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

VERKSAMHETEN	6
Prioriterade målgrupper och strategiska verksamhetsområden 2025–2028.....	8
A. SKOLAN	
Allmänheten har kunskap om vad vetenskap är och möjlighet att engagera sig i forskning	10
Medborgarforskning.....	14
B. POLITIKEN	
Beslutsfattare tar del av vetenskap, ser värdet av dialog mellan forskning och andra delar av samhället, och agerar därefter.	17
C. FORSKARNA	
Forskarsamhället har kunskap om attityder till vetenskap, tillgång till metoder för att kommunicera om forskning, och incitament till dialog och samverkan	26
MEDLEMSSAMARBETEN	
Vetenskap & Allmänhet har en framträdande roll som nationell och internationell expertorganisation och som civilsamhällesorganisation med många medlemmar i olika sahällssektorer runt om i Sverige.	31
STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI	37
ÅRSREDOVISNING	40
Resultaträkning	41
Balansräkning.....	42
Tilläggsupplysningar – Noter.....	43
MEDLEMSORGANISATIONER I DECEMBER 2025	46

VERKSAMHETEN

ALLMÄNT

Vetenskap & Allmänhet är en ideell förening som främjar dialog och öppenhet mellan allmänhet och forskare.

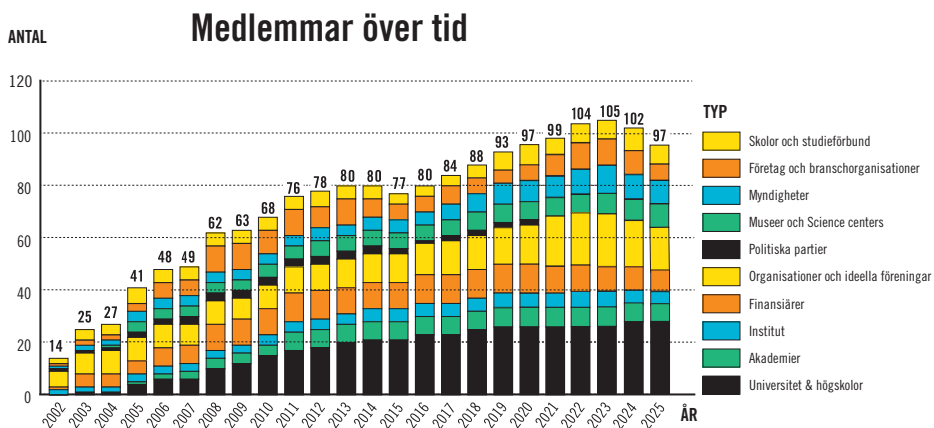
VÅR UTGÅNGSPUNKT

Vetenskap tillgänglig för alla.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH MEDLEMMAR

Föreningen bildades den 29 januari 2002 och fullbordade 2025 sitt tjuogoandra hela verksamhetsår. Medlemmarna företräder såväl vetenskapen som samhället i stort. **Organisationsmedlemmarna var 102 vid årets ingång och 97 vid årets slut.** Vetenskap & Allmänhet har därtill ett 10-tal **individuella medlemmar.**

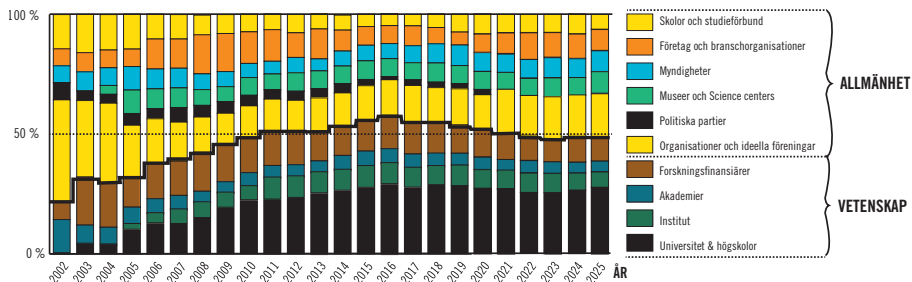
MEDLEMMAR

Antal **organisationsmedlemmar** i Vetenskap & Allmänhet över tid.

Illustration: Lotta W Tomasson/Vetenskap & Allmänhet

Andel medlemmar efter typ och över tid

Andel i procent av de olika typerna av organisationer som är medlemmar i Vetenskap & Allmänhet.

Illustration: Lotta W Tomasson/Vetenskap & Allmänhet

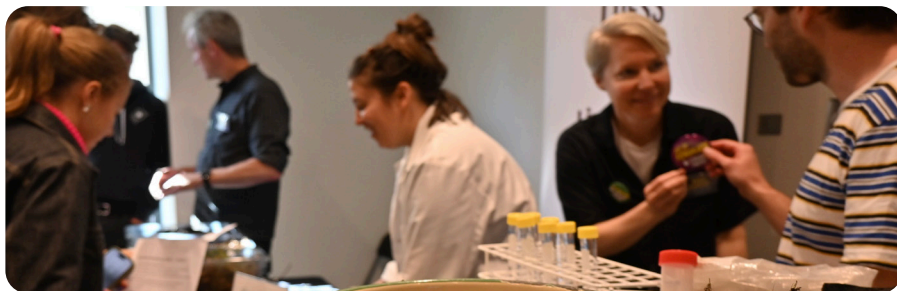
MÅL OCH STRATEGI

Vetenskap & Allmänhets långsiktiga strategi fastställdes av föreningsmötet 2021 och har **fyra övergripande mål**.

Vi arbetar inom fyra områden, som samtidigt är vägar för att nå målen:

- **KUNSKAPSUTVECKLING** genom studier, opinionsundersökningar, utvärdering och omvärldsbevakning.
- **DIALOG, INKLUDERING OCH SAMVERKAN** genom workshops, seminarier, festivaler, samskapande och andra interaktiva format.
- **KOMMUNIKATION** av egna och andras kunskaper och erfarenheter.
- **PÅVERKANSARBETE** genom skrivelser, remissvar, debattinlägg och dialog med beslutsfattare.

Vid årsmötet 2025 fastställdes prioriterade målgrupper för verksamheten för kommande tre år (se nästa uppslag). Året redovisas i rapporten utifrån de tre verksamhetsområden som varje projekt främst har bidragit till.

Kjell Bolmgren och Maria Jacobson under ForskarFredag i Stockholm med LOESS aktiviteten Jorden – ett livsviktigt universum under våra fötter. Foto: Vetenskapsens hus.

Vetenskap & Allmänhets uppdrag att skapa dialog mellan forskningen och det omgivande samhället har aldrig varit viktigare. På andra håll i världen har vi sett hur ökande klyftor i synen på vetenskap och kunskap lett till akut systemhotande kris. I Sverige finns av tradition en hög och brett spridd tillit till forskning och vetenskap, men vi har börjat se en vikande trend bland tonåringar och unga vuxna. För att förebygga en utveckling med ökande klyftor krävs mer dialog och kunskapsspridning.

Vetenskap tillgänglig för alla är utgångspunkten för Vetenskap & Allmänhets verksamhet. Detta är viktigt av två skäl:

- 1) **Brett spridd kunskap** om vetenskapen, den vetenskapliga metoden och det vetenskapliga samtalets betydelse har visat sig grundläggande för en stabil **demokrati**.
- 2) Att fler vill utbilda sig och nå **expertis** inom vetenskapliga områden är avgörande för vårt framtida **välstånd** och **kompetensförsörjning** inom avgörande samhällsområden som energiförsörjning, klimatanpassning, sjukvård, kultur och utbildning.

Med denna utgångspunkt satsar vi särskilt på tre verksamhetsområden under kommande treårsperiod.

A. SKOLAN

- Vi gör en utökad satsning på Låna en forskare samt fortsätter med den europeiska vetenskapsfestivalen ForskarFredag. En fortsatt satsning på medborgarforskning är också en viktig del i skolsatsningen, för att elever och lärare ska involveras i forskning och föra en konkret dialog med forskare.
- Vi vill nå ännu bättre spridning i landet, med satsningar på skolor som befinner sig geografiskt eller socialt långt från universiteten.
- Vi stärker dialogen med lärare för att ge dem verktyg att prata om vetenskap och den vetenskapliga metoden med sina elever.

B. POLITIKEN

Med den nya konferensen Folk och Forskning vill vi skapa en årlig mötesplats för politik, civilsamhälle och forskning. Vi skapar ett samtal om evidensinformerat beslutsfattande samt förhållandet mellan vetenskaplig kunskap och politikens uppdrag att med ideologiska utgångspunkter hantera målkonflikter i samhället. Vi fortsätter det temat på vår Almedalsscen samt som partner med en egen scen på Frihamnsdagarna i Göteborg.

C. FORSKARNA

Forskarnas förmåga att samtala med olika delar av det omgivande samhället behöver stärkas både för att forskarnas expertis ska komma hela samhället till godo och för att långsiktigt bygga tillit och utbyte mellan olika samhällssektorer.

Genom ett nytt resurscentrum ger Vetenskap & Allmänhet stöd till forskningskommunikatörer och forskare i hela Sverige för att utveckla forskningskommunikation till dialog. Resurscentret erbjuder återkommande seminarier för alla våra medlemmar i aktuella ämnen och med uppdateringar om nya metoder för att skapa dialog och delaktighet i forskning. Vetenskap & Allmänhet har en roll som svensk nod i europeiska och internationella samarbeten, exempelvis det europeiska resurscentret COALESCE. Det innebär en kontinuerlig kunskapsinhämtning som vi via återkommande seminarier och det nationella resurscentret sprider till våra medlemmar.

MEDLEMSSAMARBETEN

Inom ramen för vårt uppdrag erbjuder vi utöver de strategiska satsningarna ovan också skraddarsydda samarbeten med våra medlemmar.

- Som expertorganisation på dialogskapande aktiviteter erbjuder vi partnerskap i såväl nationella som europeiska utlysningar. Det kan gälla både speciella kommunikationsutlysningar och utlysningar med huvudsakligt fokus på själva forskningen, med dialog och samverkan som en viktig del.
- Vi skraddarsyr dialogskapande aktiviteter på medlemmars initiativ. Det kan gälla workshops kring patientmedverkan i forskning eller annan medborgarforskning, eller lokala samråd inför nya samhällsutmaningar, tekniska etableringar eller liknande.
- Vi utbildar i dialogskapande aktiviteter via enstaka föreläsningar, kurser och workshops.
- Vi gör utredningar om attityder till vetenskap och forskning bland allmänheten och i olika samhällssektorer liksom forskares syn på dialog samt utvärderar effekter av olika dialogskapande aktiviteter både inom medlemsorganisationer och bland allmänheten.

A. SKOLAN

Vi gör en utökad satsning på **Låna en forskare** samt fortsätter med den europeiska vetenskapsfestivalen **ForskarFredag**. En fortsatt satsning på **medborgarforskning** är också en viktig del i skolsatsningen, för att elever och lärare ska involveras i forskning och föra en konkret dialog med forskare.

Vi vill nå ännu bättre spridning i landet, med satsningar på skolor som befinner sig geografiskt eller socialt långt från universiteten.

Vi stärker dialogen med lärare för att ge dem verktyg att prata om vetenskap och den vetenskapliga metoden med sina elever.

FORSKARFREDAG

Den årliga vetenskapsfestivalen **ForskarFredag** arrangerade ca 100 aktiviteter på 25 orter runt om i Sverige i september 2025. Årets tema var ”Jorden under våra fötter”. Vetenskap & Allmänhet koordinerade evenemangen som är en del av EU-projektet *European Researchers' Night and Researchers in Schools*.

26 000 deltagare från **över 52%** av Sveriges kommuner deltog i aktiviteter på 25 orter och digitalt och mötte de **550** forskare som var med.

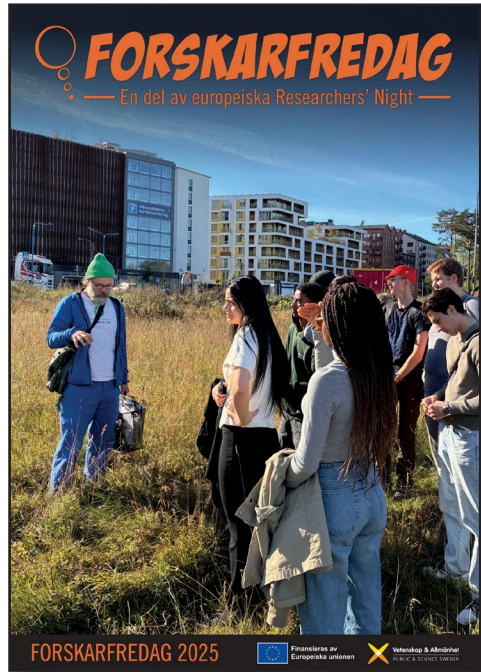

Forskaren Sena Gizem Süer samtalar med besökare på Curiosum under ForskarFredag i Umeå
Foto: Gabrielle Beans /ForskarFredag Umeå.

Syftet med ForskarFredag är:

- Visa upp forskning och innovation som bedrivs i hela Sverige, inom alla forskningsområden och discipliner.
- Skapa mötesplatser och öka dialogen mellan forskare och alla som är nyfikna på forskning och innovation.
- Stimulera intresset för högre utbildning, forskning och innovation hos unga.
- Visa vad vetenskap är, hur forskning går till och hur det är att jobba som forskare.
- Visa på forskningens och innovationernas betydelse i vardagen och för samhället.

ForskarFredag 2025 – slutrapport
(Rapport 2026:1) sammanfattar resultaten.

LOESS – för ökad kunskap om jordhälsa

EU-projektet **LOESS** har som mål att öka allmänhetens intresse och kunskap om jordhälsa. Genom dialog och samskapande ska projektet utveckla och testa läromedel i ämnet för skolelever, studenter och allmänhet för vidare integrering i det europeiska utbildningsväsendet. Projektet pågår 2023–2026. Genom projektet fick jordhälsa extra mycket utrymme under årets **ForskarFredag**. Totalt deltog nära 2 000 personer i LOESS-aktiviteter på åtta olika platser i Sverige under årets vetenskapsfestival. Till exempel fick hundratal barn i LOESS monter under *SciFest* i Uppsala i uppgift

Daniela Guasconi pratade om jord och sin forskning under **ForskarFredag** i Stockholm. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

Två gymnasieklasser gick med med SLU-forskaren Karl Lundén på en excursion under **ForskarFredag** för att lära sig om livet i underjorden och hur det påverkas av mänskliga aktiviteter som en del i **LOESS**.

Foto: Vetenskap & Allmänhet.

att försöka åldersbestämma kompostjord i olika nedbrytningsstadier. På *Alnarp Agroecology farm* gick gymnasieelever och allmänhet på en guidad rundtur för att lära sig om småskalig ekologisk odling och undersökte jordens funktioner med hjälp av sina sinnen.

LOESS fanns även representerat under **Frihamnsdagarna** i Göteborg i augusti där gymnasieelever fick testa sina kunskaper om jord i en quiz.

Under året har Vetenskap & Allmänhet även sammanställt och pilottestat fyra lektionspaket om jordhälsa för mellanstadie och gymnasiet samt anordnat ett möte där ungdomar från hela Europa fick dela med sig av sina erfarenheter av att delta i LOESS Summer school.

LÅNA EN FORSKARE

För femte året i rad gick det att låna forskare på nationell nivå. Under en vecka i april, samt under **ForskarFredag**-veckan i september, träffade de 72 forskare som deltog drygt 8 000 elever och allmänhet över hela landet – antingen på plats eller via digitala möten.

Av de som svarade i en utvärderingsenkät uppger **96 %** av lärarna som lånade en forskare att de gärna deltar igen.

Forskaren i historia Lisa-Maria Cambladh från *Uppsala universitet*, besökte bland annat Utsäljeskolan i Huddinge under **Låna en Forskare**. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

MEDBORGARFORSKNING

VAD SÄGER SKOLANS VÄGGAR?

I projektet Vad säger skolans väggar? undersökte skolelever, lärare och forskare hur skolans demokratiska uppdrag samspelar med språkliga och visuella budskap i skolmiljön. Ett tjugotal skolklasser i låg- och högstadiet deltog genom att fota av, analysera och rapportera in skyltar, anslag, teckningar, klottter och annat längs väggarna i sina skolor. Därefter genomförde forskarna en vetenskaplig analys av elevernas bilder.

Medborgarforskningsprojektet var ett samarbete mellan forskare inom språk- och utbildningsvetenskap vid *Stockholms universitet* och *Uppsala universitet*, och den ideella föreningen Vetenskap & Allmänhet.

Projektet var vetenskapsfestivalen **ForskarFredags Massexperiment** 2024 och under våren 2025 publicerades slutrapporten.

Närmare **500** elever deltog i projektet. **14** skolor från norra, mellersta och södra Sverige deltog, med klasser från både landsort, småstad och storstad. Sammanlagt skickade eleverna in nästan **500** bilder av sina skolväggar.

Vad säger skolans väggar? – slutrapport (*Rapport 2025:2*) sammanfattar resultaten.

EUROPEAN CITIZEN SCIENCE AMBASSADÖR

EU-projektet **European Citizen Science (ECS)** har ett nätverk av 28 ambassadörer för medborgarforskning för att stödja projektet, öka medvetenheten om medborgarforskning och sprida och stärka dess ställning i Europa.

Lotta W Tomasson, kommunikationsansvarig på Vetenskap & Allmänhet, ingår som ambassadör i Sverige under åren 2024–2026 och ska främja medborgarforskning i Sverige. Under 2025 deltog hon i nätverksmöten och arrangerade två science caféer under *Vetenskapsfestivalen* i Göteborg om medborgarforskning samt var samtalsledare för ett samtal om medborgarforskning under *Frihamnsdagarna* i Göteborg.

Djuphavsforskaren Thomas Dahlgren från *Norwegian Research Centre NORCE* och *Göteborgs universitet* under ett Science café om biologisk mångfald och **medborgarforskning**. Samtalet på Omställningslabbet modererades av ECS-ambassadören **Lotta W Tomasson** under *Vetenskapsfestivalen* i Göteborg 2025. Foto: *Vetenskap & Allmänhet*.

GEONAUTS

I projektet Geonauts kommer Vetenskap & Allmänhet att samarbeta med fysiker och ingenjörer på *Orexplode* och *Constituents AB*, geologer och kemister på *Bergskraft Bergslagen*, och spelutvecklare på *Creative Crowd*.

Målet är att utveckla en globalt tillgänglig, webbaserad och ”spelifierad” plattform för **medborgarforskning**, som både ska ge ny och ökad vetenskaplig kunskap, och samtidigt stärka allmänhetens intresse för mineral- och gruvindustrin och relaterad forskning.

Spelet kommer att heta Geonauts och projektet pågår mellan 2025–2028. Projektet genomförs med stöd av Impact Innovation-programmet *Swedish Metals & Minerals*, en gemensam satsning av *Energimyndigheten*, *Formas*, *Vinnova* och industrin.

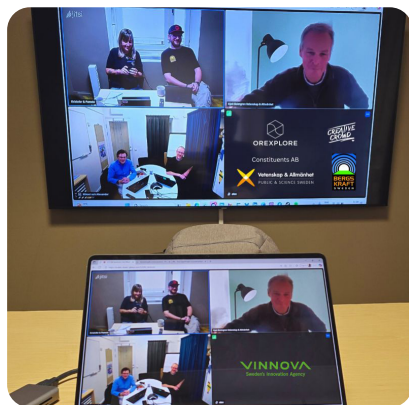

Bild från ett av uppstartsmötena i **Geonauts**-projektet med projektledaren **Kjell Bolmgren**. Foto: *Orexplode*.

I medborgarforskningsprojektet **Hur mår du bra?** samarbetar Vetenskap & Allmänhet med forskare, praktiker och äldre personer runt om i Sverige för att undersöka vad som är viktigt för att må bra som äldre, och vilka faktorer som kan förbättra eller försämra den psykiska hälsan under åldrandet. Målet har varit att lyfta äldre personers egna röster om vad som är viktigt för den psykiska hälsan under åldrandet genom en samskapande forskningsprocess.

Under 2025 utformades en referensgrupp bestående av forskare, äldre personer och representanter från ett flertal civilsamhällesorganisationer kopplade till äldre och äldres (psykiska) hälsa. Genom regelbundna möten med referensgruppen utformades frågeställningar och forskningsdesign, och materialinsamlingen genomfördes hösten 2025, främst med hjälp av ett digitalt verktyg för kvalitativa enkäter, men även via fysiska möten på seniormässor i *Hallunda Folkets hus* och på *Sundbybergs folkbibliotek*.

Totalt skickade deltagarna in över 100 berättelser och alla Sveriges län finns representerade i materialet. Under vintern 2025 analyseras materialet och våren 2026

kommer resultaten att publiceras i en populärvetenskaplig rapport.

Projektet genomförs som del av EU-projektet **RE-MEND**, där Vetenskap & Allmänhet samarbetar med forskare och universitet runt om i Europa för att ta fram ny kunskap om förebyggande av psykisk ohälsa under känsliga livsfaser som pubertet, graviditet och ålderdom. Hur mår du bra? var även **ForskarFredags massexperiment** 2025.

Projektet pågår 2023–2027.

Utredaren **Åsa Johansson Palmkvist** intervjuar äldre på en seniormessa i Hallunda Folkets hus. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

B. POLITIKEN

Med den nya konferensen **Folk och Forskning** vill vi skapa en årlig mötesplats för politik, civilsamhälle och forskning. Vi skapar ett samtal om evidensinformerat beslutsfattande samt förhållandet mellan vetenskaplig kunskap och politikens uppdrag att med ideologiska utgångspunkter hantera målkonflikter i samhället. Vi fortsätter temat på vår **Almedalsscen** samt som partner med en egen scen på **Frihamnsdagarna** i Göteborg.

FOLK & FORSKNING - KUNSKAP FÖR MOTSTÅNDSKRAFT

Under **Folk och Forskning**, Sveriges nya arena för dialog om evidensbaserat beslutsfattande, samlades 250 forskare, beslutsfattare, civilsamhälles- och näringslivsrepresentanter samt kommunikatörer för att diskutera hur vi fattar bättre politiska beslut baserat på forskning. Konferensen, som hölls i Universitetshuset på *Uppsala universitet* den 8 maj 2025, är ett nytt initiativ med syfte att skapa en nationell mötesplats för dialog om evidensbaserat beslutsfattande.

Första upplagan av **Folk och Forskning** arrangerades i Universitetshuset i Uppsala. Här ett samtal med Martin Marmgren (MP), utbildningsutskottets ordförande Fredrik Malm (L) och socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) som svarade på frågor som tagits fram av konferensens deltagare.

Foto: Thomas Carlgren.

Initiativet uppstod som ett svar på resultaten i **Vetenskapsbarometern**, som årligen mäter svenska folkets förtroende för forskning. Medan förtroendet för forskning och forskare är på en stadigt hög nivå, i synnerhet för forskning vid lärosäten, anser nästan hälften av de svarande att politiker i allmänhet tar för lite hänsyn till forskning.

Evenemanget lyfte två aktuella samhällsfrågor där både evidens och ideologi har betydelse för politiska beslut: samhällets elektrifiering och förebyggande av ungdomsbrottslighet. Inledande parallella sessioner syftade till att ge alla deltagare en gemensam

kunskapsgrund. Deltagarna delade sedan upp sig i mindre grupper för rundabordssamtal kring frågor kopplade till dagens två teman.

Vid rundabordssamtalen kunde forskare, praktiker, civilsamhällesrepresentanter, beslutsfattare och näringslivsföreträdare mötas i en modererad men informell dialog som sammanfattades av en sekreterare. Rundabordssamtalen var öppna för alla som anmält sig och bidrog till lösningsorienterade samtal och nya kontakter.

En sammanställning av de sex rundabordssamtal inom temat ungdomsbrottslighet med fokus på förebyggande åtgärder gjordes och publicerades i **”Det är orimligt att behöva vänta på forskning!”**

(Rapport 2025:4)

»Det är orimligt att behöva vänta på forskning!«

Sammanställning av sex rundabordssamtal mellan teoretiker, praktiker, politiker och finansärer om hur ungdomsbrottslighet kan förebyggas

FOLK OCH FORSKNING

Vetenskap & Allmänhet
PUBLIC & SCIENCE SWEDEN

ALMEDALEN

På årets **Arena för forskning och demokrati** i Almedalen ville Vetenskap & Allmänhet fortsätta dialogen om evidensbaserat beslutsfattande från **Folk och Forskning**. Målet var att än en gång samla forskare, beslutsfattare och civilsamhälle för att tillsammans stöta och blöta problem och lösningar på samhällets utmaningar. Totalt anordnades sju dialogseminarier med tio medarrangörer, alla tillsammans med Vetenskap & Allmänhets medlemsorganisationer. Drygt 50 personer medverkade på scen. Under heldagen deltog närmare 500 personer på plats och ytterligare drygt 800 deltog och ställde frågor digitalt.

Samtal på **Arena för forskning och demokrati** samarrangerat av Vetenskap & Allmänhet och Ifous på temat "Hur kan skolan arbeta för att förebygga ungdomsbrottslighet?". Här syns moderator Karin Hermansson i samtal med Nadim Ghazale, verksamhetschef *nattvandring.nu*, Ann-Charlotte Gavelin Rydman, förbundsordförande *Sveriges Skolledare* och Katarina Arkehag, förvaltningschef *Örebro kommun*. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

Utöver seminarier och samtal anordnade Vetenskap & Allmänhet som vanligt både mingel och quiz. På en fullproppad innergård trängdes hela 47 lag, som tillsammans gjorde upp om titeln "*smartast i Almedalen 2025*". Årets vinnare blev laget *Ung Vetenskapssport*.

Vetenskap & Allmänhets **David Borgström** och **Lotta Waesterberg Tomasson** håller i Almedalsquizzet under **Arena för forskning och demokratis** Almedalsmingel 2025. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

FRIHAMNSDAGARNA

Frihamnsdagarna i Göteborg är en demokratisk mötesplats där föreningar och organisationer lyfter samhällsfrågor. Samtliga politiska partier som representeras i Sveriges riksdag eller Göteborgs kommunfullmäktige deltog i 2025 upplaga och besöktes av 16 100 personer. Vetenskap & Allmänhet gick 2025 in som partner och hade en egen scen.

På och vid **Vetenskap & Allmänhets scen** under fredagen den 29 augusti bjöds det in till dialoger om hur forskning och vetenskap kan hjälpa oss att gå från ord till handling. Det anordnades tre egna dialogseminarier tillsammans med medlemmar. Vid ett välbesökt samtal, i samarbete med bland annat *Göteborgs universitet*, diskuterades hur **medborgarforskning** kan bidra till ny kunskap och påverka beslut.

Vetenskap & Allmänhets **Lotta Waesterberg Tomasson** modererade medlemen *IOGT-NTO*s seminarium där filosofen Olle Torpman från *Institutet för framtidsstudier* presenterade hur ideologi och fakta samsplar för att kunna ta beslut och enas kring alkoholfrågor. Detta diskuterades sedan med forskaren Kristina Berglund (*Göteborgs universitet*) samt Astrid Miller, *Ungdomens Nykterhetsförbund* (UNF) och politikern Håkan Eriksson (C). Foto: Vetenskap & Allmänhet.

Ytterligare en programpunkten byggde vidare på temat ”Skolan som brottsförebyggande arena” och hur skolan kan arbeta för att förebygga ungdomsbrottslighet. En uppföljning på konferensen **Folk och Forskning** som fokuserade på evidensbaserat beslutsfattande och samverkan mellan forskning, praktik och politik och Almedalsseminariet ”Hur kan skolan arbeta för att förebygga ungdomsbrottslighet?” som gjordes i samarbete med *Ifous*.

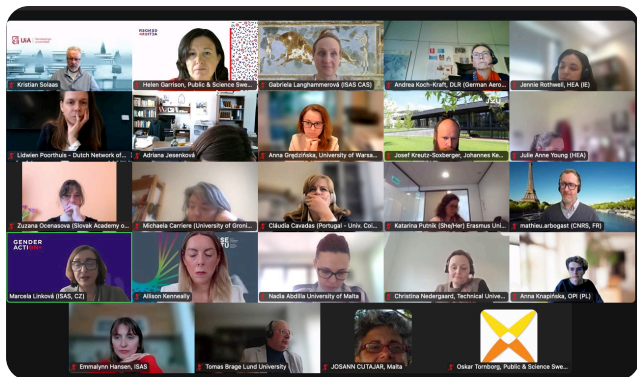

Genom att vårda marken vårdar vi livet! Projektledaren **Maria Jacobson** under **Frihämnsdagarna** i Göteborg med ungdomar som deltog i **LOESS Quiz** och tipspromenad utanför **Vetenskap & Allmänhets scen** under **Frihämnsdagarna**.
Foto: Vetenskap & Allmänhet.

GENDERACTIONPLUS

EU-projektet **GENDERACTIONplus** startade 2022 och hade som mål att öka jämställdheten inom det europeiska forskningsområdet, ERA. Vetenskap & Allmänhet var en av 26 partners i projektet och var svensk partner tillsammans med *Vinnova* och *Nationella sekretariatet för Genusforskning* vid Göteborgs universitet. Under slutkonferensen i Bryssel den 13 februari 2025 diskuterades, jämfördes och utvärderades framstegen för inkluderande jämställdhet inom ERA. Närmare 100 beslutsfattare, tjänstemän, forskare och intressenter från hela Europa deltog på plats – och lika många online.

Vetenskap & Allmänhet har utformat intern kompetensutveckling för samverkan och genomfört samverkansaktiviteter med intressenter, civilsamhället och medborgare under hela projektet som avslutades i maj 2025.

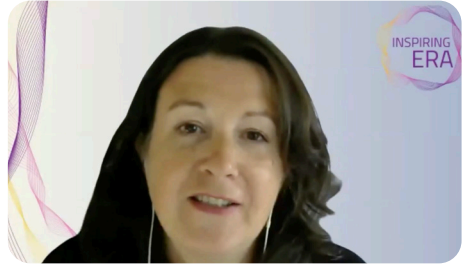
Jämställdhetsplaner och deras genomförande stod i centrum för en intressentworkshop som Vetenskap & Allmänhets **Helen Garrison** anordnade i **GENDERACTIONplus** under 2025. Jämställdhetsaktörer från 14 länder deltog i den två timmar långa workshopen som syftade till att samla in synpunkter på utkastet till policybrief ”A new ERA for GEPS: Challenges for Gender Equality Practitioners.” Foto: Vetenskap & Allmänhet.

INSPIRING ERA

EU-projektet **INSPIRING ERA** syftar till att öka kännedomen om och användningen av det Europeiska forskningsrådets (ERA) resultat genom att sprida kunskap, dela goda exempel och översätta policy till praktisk nytta för forskare och organisationer.

Vetenskap & Allmänhet är en av sex partners och ansvarar bland annat för projektets webinarier. Projektet pågår 2023–2026.

Under 2025 arrangerade Vetenskap & Allmänhet två digitala webinarier inom ramen för projektet med över 450 deltagare. Ett i samarrangemang med vårt projekt **GenderactionPlus** som avslutades under året. Projektet presenterades även på *Vinnovas* dag om Horisont Europa - ”Framtidens innovationer och forskning, vilka möjligheter erbjuds?”

Vetenskap & Allmänhets projektledare **Helen Garrison** arrangerade och modererade välbesökta webinarier inom EU-projektet **INSPIRING ERA**, bland annat ett om Öppen tillgång av forskning och jämställdhet och intersektionalitet inom forskning. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

MUTUAL LEARNING EXERCISE ON PUBLIC ENGAGEMENT

Vetenskap & Allmänhet medverkade under 2024-2025 som nationell expert i EU-kommissionens nya **Mutual Learning Exercise (MLE) on Public Engagement (PE)**, som fokuserar på forskningssamverkan med det omgivande samhälle.

MLE är en form av europeiskt kunskapsutbyte som syftar till att främja samarbete, lärande och policyutveckling mellan EU:s medlemsländer. MLE:n har undersökt hur allmänheten kan involveras mer i forskning och innovation med målet att utveckla europeiska riktlinjer och policyrekommendationer.

Slutrapporten presenterades på eventet ”Public Engagement from Policy to Practice i Bryssel” den 1 april. Drygt 70 personer deltog på plats och närmare 100 deltog online. Förutom rekommendationerna från MLE PE arbetsgruppen så presenterades även nationella best practises på public engagement aktiviteter, däribland Vetenskap & Allmänhets initiativ **Låna en forskare**.

Rekommendationerna som tagits fram av arbetsgruppen fokuserar på hur man skapar ramverk och strategier för dialog och samskapande med allmänheten s.k. public engagement, hur detta kan implementeras i utformningen av nationell FoI-policy, hur man stöttar och skapar kapacitet för public engagement, samt hur man skalar upp och skapar synergier mellan olika aktörer och nätverk. Rekommendationerna är indelade i fem övergripande områden:

- Inrätta ramverk för dialog och samskapande med allmänheten (public engagement)
- Utveckla kompetens och kapacitet för forskningssamverkan
- Integrera och utvärdera forskningssamverkan med det omgivande samhälle
- Stärka samverkan i EU och nationellt
- Bredda och stödja ekosystemet av samskapande mellan forskning och allmänhet

VETENSKAPSBAROMETERN

Vetenskap & Allmänhet har sedan 2002 undersökt allmänhetens syn på vetenskap. Liksom tidigare år har svenskarna högt förtroende för forskning och forskare. Nästan nio av tio har stort förtroende för forskare vid universitet och högskolor, och åtta av tio uttrycker stort förtroende för forskning generellt.

I likhet med föregående år fokuserade årets Vetenskapsbarometer på förhållandet mellan vetenskap och politik. Nästan hälften av svenskarna anser att politiker i partier de själva sympatiserar med tar lagom hänsyn till forskningsresultat, samtidigt som de anser att politiker i allmänhet tar för liten hänsyn till forskning. En stor majoritet tycker också att forskare bör uttrycka sina åsikter i politiska frågor som rör deras forskning, något som många motiverar med att det leder till en bättre politik.

Den svenska **Vetenskapsbarometern 2025/26** (*Rapport 2025:4*) presenterades på **Forum för Forsningskommunikation** den 19 november.

Generalsekreterare **Ulrika Björkstén** presenterade resultaten från årets svenska Vetenskapsbarometer under **Forum för Forsningskommunikation**, vars förmiddag kretsade kring förtroende. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

Vetenskap & Allmänhet som förening deltog i

- **UNESCOs generalkonferens.** Yttrandefrihet och akademisk frihet var två huvudfrågor när Vetenskap & Allmänhets generalsekretare Ulrika Björkstén var på plats i Samarkand som rådgivare i den svenska delegationen.

Yttrandefrihet och akademisk frihet var två huvudfrågor när Vetenskap & Allmänhets generalsekretare **Ulrika Björkstén** var på plats under **UNESCOs generalkonferens** i Samarkand som rådgivare i den svenska delegationen. Foto: Unescos svenska deligation.

- **Hearing om förslaget och förhandlingarna för nästa Horisont Europa (FPro).** Vetenskap & Allmänhet lämnade även över ett **yttrande** med anledning av Europeiska kommissionens förslag till nästa ramprogram för forskning och innovation.
- **Evidence Week** i brittiska Parlamentet. Generalsekretare Ulrika Björkstén deltog i eventet som sammanför forskare, parlamentsledamöter och beslutsfattare för att utforska hur evidens granskas och används i beslutsfattande.

Generalsekretare **Ulrika Björkstén** på plats tillsammans med forskare, parlamentariker och allmänhet under Evidence Week. Foto: University of Nottingham Institute for Policy and Engagement.

Två debattartiklar publicerades under året

- ”När forskning och vetenskap utmanas måste vi vårda tilliten”, skrev Vetenskap & Allmänhets generalsekretare Ulrika Björkstén och ordförande *Ann Fust* tillsammans med *Anders Hagfeldt*, rektor Uppsala universitet i **Uppsala Nya Tidning** i mars 2025 om den första upplagan av mötesplatsen Folk och Forskning.
- ”Forskaren Göran Arnqvist klagar på att våra universitet och högskolor har för många kommunikatörer. En viktigare fråga är hur de kan skapa en bättre dialog mellan forskning och det omgivande samhället.” Detta skrev Ulrika Björkstén, generalsekreterare för Vetenskap & Allmänhet i en replik publicerad som svar på ett par debattartiklar i tidningen **Forskning & Framsteg** i augusti.

Uppsala Nya Tidning

Senaste nytt Innehåll Prenumerera Logga in

Debatt Uppsala blir värd för nystartade Folk och Forskning

När forskning och vetenskap utmanas i USA måste vi vårda tilliten till forskning hemmavid, skriver Ulrika Björkstén med flera.

Vetenskap & Allmänhet i samarbete med Uppsala universitet lanserar en ny årlig mötesplats för vetenskap, politik, civilsamhälle, näringsliv och allmänhet. Folk och Forskning. I maj hålls den första upplagan i Universitetshuset, skriver Ulrika Björkstén, Ann Fust och Anders Hagfeldt. Foto: Staffan Claesson

Årets tidskrift populärpress 2025

Forskning & Framsteg

FORSKARKOMMENTAR Ulrika Björkstén

"Diskutera kommunikatörernas arbetsuppgifter i stället för deras antal!"

Göran Arnqvist klagar på att våra universitet och högskolor har för många kommunikatörer. En viktigare fråga är hur de kan skapa en bättre dialog mellan forskning och det omgivande samhället. Det skriver Ulrika Björkstén, generalsekreterare för Vetenskap & Allmänhet.

SAMHÄLLE & KULTUR

FORESKNINGSKOMMUNIKATION • UNIVERSITET & HÖGSKOLOR • FORESKNINGSPOLITIK

PUBLICERAD 2025-08-28

Forskarsfredag är ett exempel på möte mellan allmänheten och forskare. Bilden visar en av mötena i Vetenskap & Allmänhet, en ideell förening som arbetar för ökad kontakt mellan forskning och samhälle. Bild: Vetenskapsens hus

C. FORSKARNA

Forskarnas förmåga att samtala med olika delar av det omgivande samhället behöver stärkas både för att forskarnas expertis ska komma hela samhället till godo och för att långsiktigt bygga tillit och utbyte mellan olika samhällssektorer.

Genom ett nytt resurscentrum ger Vetenskap & Allmänhet stöd till forskningskommunikatörer och forskare i hela Sverige för att utveckla forskningskommunikation till dialog. **Resurscentret** erbjuder återkommande seminarier för alla våra medlemmar i aktuella ämnen och med uppdateringar om nya metoder för att skapa dialog och delaktighet i forskning. Vetenskap & Allmänhet har en roll som svensk nod i europeiska och internationella samarbeten, exempelvis det europeiska resurscentret **COALESCE**. Det innebär en kontinuerlig kunskapsinhämtning som vi, via återkommande seminarier och det nationella resurscentret, sprider till våra medlemmar.

RESURSCENTER FÖR FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Vetenskap & Allmänhet är ett resurscentrum för forskningskommunikation som vill hjälpa svenska forskningskommunikatörer att utbyta erfarenheter och ta del av de senaste internationella rönen om forskningskommunikation för att kunna stötta och utbilda forskare i den egna organisationen.

Under året anordnades

- 5 **webbinarier** med inspelade presentationer som finns inspelade på YouTube som resurser för nätverket på olika teman.
 - *Coacha forskare i presentationsteknik*
 - *Forskningskommunikation i en tid av desinformation*
 - *Hat, hot och trakasserier mot forskare – vad kan vi göra?*
 - *Forskning och politik – hur kan forskare nå fram till beslutsfattare?*
 - *Dialog och samskapande med allmänheten – vad är framtiden för vetenskapsfestivaler?”*

Genomsnittligt deltagande på Resurscentrets webinarium var 60 pers/webbinarium och nätverket bestod av 200 kontakter vid årets slut.

- 5 nyhetsbrev med **spaningar** skickades ut i nätverket.
- En fysisk lunchträff arrangerades under **Forum för forskningskommunikation** och flera tematiska webinarier påverkade innehållet i konferensen.
- Samarbete med det Europeiska **COALESCE**-projektet som utvecklar ett europeiskt kompetenscentrum för forskningskommunikation skedde där Resurscentret är nationell hub för Sverige. Bland annat har ett par kommunikationsresurser översatts till svenska.
- Deltagande i **Mutual Learning Exercise (MLE) om forskningskommunikation** skedde två gånger under året. MLE är ett EU-initiativ som syftar till att utveckla nationell och europeisk policy genom kunskapsutbyte och ömsesidigt lärande. Deltagarna kommer från Estland, Frankrike, Tyskland, Irland, Litauen, Storbritannien, Portugal, Spanien och Sverige.

Vetenskap & Allmänhet höll presentationer om forskningskommunikation och medverkade i andras kurser och utbildningar under året bland annat för *Jordbruksverkets 3R-center, Jönköping University, Linnéuniversitetet, Malmö universitet, SciLifeLab Södertörns högskola, SLU, Umeå universitet, Uppsala universitet och på VTI-Statens väg- och transportforskningsinstitut.*

Resurscentret finansieras med stöd från stiftelsen **Natur & Kultur**.

Representanter från nio länder diskuterade nationella utmaningar kring forskningskommunikation under det första fysiska Mutual learning Exercise om forskningskommunikation i Madrid i november. Mer specifikt kommer nationella representanter från nio regeringar, forskningsfinansiärer, lärosäten och forskningsinstitut att paras ihop med praktiker och kommunikationsexperten. Från Sverige deltar Vetenskap & Allmänhet, här via kommunikationsansvariga **Lotta W Tommasson** tillsammans med Anna Maria Fleetwood från **Vetenskapsrådet**. Foto: Coalesce.

FORUM FÖR FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Forum för forskningskommunikation är en årlig konferens och mötesplats för inspiration, kompetensutveckling och nätverkande. Forumet anordnades i november i Stockholm med temat *Tillit, tilltro och tilltal* och lockade 400 deltagare på plats och online. Under dagen varvades presentationer, panelsamtal, frågor och mingel.

Konferensen arrangerades av Vetenskap & Allmänhet i samarbete med *Forte, KK-stiftelsen, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Riksbankens Jubileumsfond, Universitetsalliansen Stockholm trio, Vetenskapsrådet* och *Vinnova*.

Efter lunch under **Forum för forskningskommunikation** gick det att välja mellan tre olika spår. Här dialogseminariet om "Att ta sig ut och nå fram: Från unga i storstad till äldre på landsbygd". På bilden syns bland annat de medverkande Arash Heydarian Pashakhanlou, docent på *Försvärshögskolan*, Oskar Jonsson, forskare vid Institutionen för hälsovetenskaper, *Lunds universitet* och medforskaren Yasmin Omar på *Uppsala Universitet* som alla delade med sig av sina olika erfarenheter. Foto: Thomas Carlgren.

FORSKAR GRAND PRIX

Vetenskap & Allmänhet och de tre forskningsråden *Formas, Forte* och *Vetenskapsrådet* anordnar sedan 2012 tävlingen **Forskar Grand Prix**, där forskare gör upp om att presentera sin forskning så fängslande och pedagogiskt som möjligt på fyra minuter.

De tävlande forskarna coachas i presentationsteknik och bidragen bedöms sedan av både publiken och av en expertjury. Deltävlingar arrangerades runt om i landet och vinnarna från deltävlingarna möttes i en nationell final. Nytt för i 2025 var att deltävlingen genomfördes inför publik som en del av *SciFest* i Uppsala, en vetenskapsfestival som samarbetar med ForskarFredag.

Finalen hölls på Kulturhuset i Stockholm. Årets tävlande var Vivek Shenoy Venkatesh, *Scania/KTH*, Petra Holmberg, *Lunds universitet*, Magdalena Lindblom, *Mälardalens universitet*, Martina Olsson, *Chalmers* och vinnaren Carl Öhman, *Uppsala universitet*. Foto: Thomas Carlgren.

Av 29 tävlande gick fem forskare till finalen i november i Stockholm. Vann 2025 gjorde forskaren *Carl Öhman*, verksam vid *Uppsala universitet*, som undersöker vad som händer med våra digitala avtryck när vi dör. Hans presentation belönades med toppbetyget 5 av alla i juryn, som bestod av komikern Ahmed Berhan, Nina Wormbs, professor i teknikhistoria vid *KTH* samt vetenskapsjournalisten Lena Nordlund.

ROCK YOUR RESEARCH

EU-projektet **Rock Your Research** (RYR) utvecklar lärosäten till noder för samverkan, kunskapsutbyte och samhällsengagemang. Genom att uppmuntra och utveckla dialogaktiviteter för konstnärer, forskare och allmänheten bidrar projektet till lärosätenas samverkansuppgift.

**ROCK
YOUR
RESEARCH**

Projektet ska anordna och ta fram:

- Rock It Cafés: Evenemang för transdisciplinär dialog mellan forskare, konstnärer och allmänheten.
- Rock It Map: Ett verktyg för att visualisera befintliga resurser och samarbeten inom konst och vetenskap.
- Rock It Labs: Samskapande workshoppar för konstnärer och forskare

Vetenskap & Allmänhet är en av fem partners i projektet och ansvarar för utvecklingen av metodiken till, samt stöd i genomförandet av, Rock it Cafés, samt kartläggningen av goda exempel till Rock it Map. Koordinator av projektet som pågår från 2025 till 2027 är Vetenskap & Allmänhets medlem *Linnéuniversitetet*.

PRAKTIKANTER

Under 2025 hade vi tre praktikanter från Karolinska institutet, inom ramen för ett utbyte med KI:s praktikantprogram för doktorander. Praktikanterna hjälpte till med dataanalys för rapporten **”Det bygger på oss: Tekniklärares syn på sina förutsättningar att undervisa i grundskolan”**, **Vetenskapsbarometern** och **Låna en forskare**, samt litteratursammanställning för **Resurscentret för forskningskommunikations** utskick.

Delar av **Vetenskap & Allmänhets** kansli med *Hayley French*, en av de praktikanter vi haft under året. Från vänster, övre raden; *Elin Inge*, *Vendela Kjerner*, *Victoria Li*, *Lotta Waesterberg Tomasson*, *Maria Jacobson*, *Åsa Johansson Palmkvist*. Andra raden; *David Borgström*, *Julia Brink* och KI-praktikanten och doktoranden *Hayley French*. Foto: *Vetenskap & Allmänhet*.

MEDLEMSSAMARBETEN

KONFERENSER OCH SEMINARIER

Vetenskap & Allmänhet medverkade bland annat nationellt i:

- Seminarium av *Universitetskanslersämbetet, UKÄ* konferens om universitets- och högskolesektorns effektivitet.
- Representantmöte för *Stiftelsen ansvar för framtid*.
- *Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, KSLA*s seminarium Forskningens roll i samhällsdebatten och hur den kan stärkas.
- *Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien* seminarium ”Public Trust in Science – Safeguarding Academic Freedom and Objectivity.
- *Statens medicinsk-etiska råd (SMER)* seminarium om viken av att stärka den etiska beredskapen inför framtida pandemier.
- Har svenskar förtroende för forskning? Resultat från Vetenskapsbarometern 2025 - *EUPATI Sveriges* lunchwebbinarium.
- Seminarium om framtidens arbetsmarknad på *riksdagens forskningsdag*.
- *Fackförbundet ST* seminarium Överlever demokratin utan akademisk frihet.

Vetenskap & Allmänhet medverkade bland annat internationellt i:

- *EUSEA (European Science Engagement Association)*s online Hotpot session exploring EU-funding opportunities for citizen engagement.
- *European Safety and Reliability (ESREL) and Society for Risk Analysis Europe (SRA-E)* conference 2025 i Stavanger, Norge.
- *The Falling Walls Science Summit 2025*.

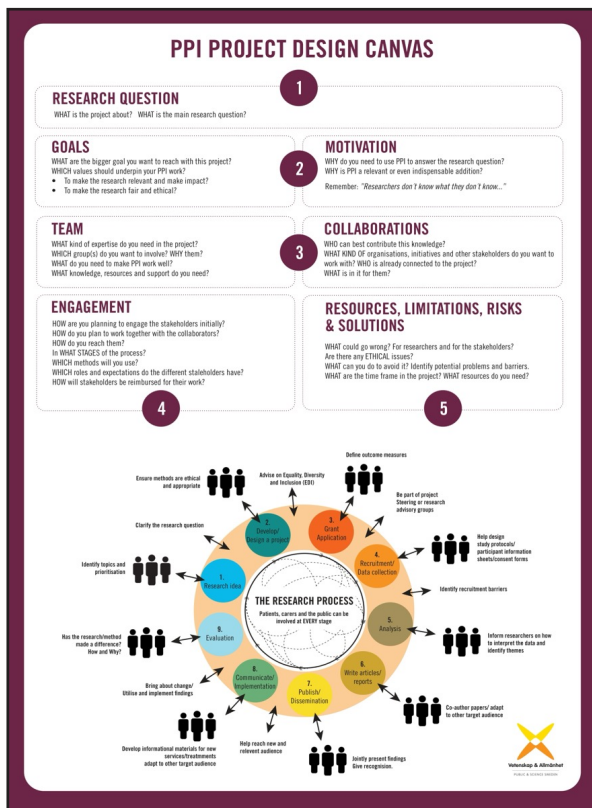
Riksdagens forskningsdag 2025 hade fokus på framtidens arbetsmarknad och modererades av **Ulrika Björkstén**, generalsekreterare för Vetenskap & Allmänhet. På bild ses deltagarna Lisa Laun, docent i nationalekonomi, *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering*, Mikael Börjesson, professor i utbildningssociologi, *Uppsala universitet*, Ulf Ellervik, professor i bioorganisk kemi, *Lunds universitet* och Andreas Wallo, professor i pedagogik, *Linköpings universitet* samt Talman Andreas Norlén. Foto: Melker Dahlstrand.

Patienters, närståendes och allmänhetens medverkan i forskning, på engelska kallat Patient and public involvement (PPI) in research, är en forskningsmetod som kan jämföras med medborgarforskning. Metoden ökar i användning i världen och i Sverige. Under 2025 anordnade Vetenskap & Allmänhet två workshoppar i samarbete med Karolinska Institutet, KI om samskapande inom forskning för ett 80-tal forskare, studenter och anställda knutna till KI i ett samarbete som fortsatte från 2024.

Rekommendationerna och slutsatserna av samarbetet ledde bland annat till användandet och framtagandet av checklistor och mallar för samskapande inom forskning i form av en **PPI Project Design Canvas**. Den presenterades även i en Vetenskapligt publicerad artikel: *”The PPI project design canvas: a structured tool for planning public and patient involvement in research”*.

Vetenskap & Allmänhet Elin Inge instruerar i hur man använder **the PPI project Design Canvas** (se nedan) under en av **workshopparna i samskapande forskning** som anordnades i samarbete med medlemmen Karolinska Institutet. Foto: Vetenskap & Allmänhet.

NADAL – NATIONELLT NÄTVERK FÖR FORSKNING OM ALKOHOL- OCH DROGPREVENTION I ARBETSLIVET.

Under 2025 genomfördes ett samarbete med det nationella nätverket för forskning om alkohol- och drogpåverkan i arbetslivet. Ett tjugotal forskare från olika discipliner och lärosäten samarbetar i fem projekt, som bland annat undersöker förekomsten av riskbruk i olika branscher bland kvinnor och män, chefers roll som nyckelpersoner för alkoholprevention, samt goda exempel på alkoholprevention. Efter en inledande workshop hjälpte Vetenskap & Allmänhet till att genomföra en dialogkonferens om de olika forskningsprojekten med rundabordsamtal för stämning av forskningen mot praktiken.

NADAL är ett nätverk med forskare från *Göteborgs universitet*, *Stockholms universitet*, *Karolinska Institutet* och *Mälardalens universitet*, och finansieras av *Forte*, *Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd*. De fem projekt som presenterades finansieras av *Afa Försäkring*.

Bilder från **NADAL-nätverkets** dialogkonferens "Dialog om skadligt bruk i arbetslivet". Nätverkets projektledare Kristina Berglund, lektor *Göteborgs universitet* syns i mitten på översta bilden. Foto: *Vetenskap & Allmänhet*.

MTM WORKSHOP

Under året anordnades en av två workshoppar i samarbete med medlemmen *Myndigheten för tillgängliga medier, MTM*.

Workshoppen fokuserade på betydelsen av förtroende och dialog. Under dagen diskuterades bland annat hur man strategiskt kan jobba utifrån budskap, målgrupper och syfte för att nå ut med forskning och expertkunskap.

STYRELSE, RÅDGIVANDE ORGAN OCH EXPERTGRUPPER

Anställda vid Vetenskap & Allmänhet ingick i:

- **EUSEA, European Science Engagement Association**
- Advisory board för **EMBO Science Journalism Fellowships**
- Strategigruppen för **HanaAcademy**, Hanaholmens program för att främja kunskapsutbyte inom högre utbildning och forskning i Sverige och Finland
- Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens, **IVAs nätverk STEM för unga**
- Nationella rådet för **HERO, Centrum för högre utbildning och forskning som studieobjekt vid Uppsala universitet**
- Ingår i **Kommittén för demokratins röstbärare**
- **Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens forskningsutskott**
- Advisory Board för **Wissenschaft-im-Dialogs Wissenschaftsbarometer**
- Medlem i **Public Communication of Science and Technology (PCST)**
- EU-kommissionens **Mutual Learning Exercise on Public Engagement**
- Vetenskapsrådets **expertgrupp för forskningskommunikation**
- **Marie Curie Alumni Association**
- Nationell kontaktpunkt för **EU-kommissionens ERA Policy Action 14: Föra vetenskapen närmare medborgarna.**
- **Sense about Science** Board of trustees

MEDLEMSKAP

Vetenskap & Allmänhet är medlem i de ideella föreningarna:

- **Almega**
- **ECSA** – European Citizen Science Association
- **Ecsite** – det europeiska nätverket för science centers och museer
- **EUPATI** Sverige
- **EUSEA** – European Science Engagement Association
- **Ideell Arena**
- Forskningsinstitutet **Ifous** – innovation, forskning och utveckling i skola och förskola
- **Kommittén för demokratins röstbärare**
- **The Living Knowledge Network** – nätverk för kunskapskiosker
- **Nordic Civ** – det nordiska civilsamhällesnätverket

NYHETS- , MEDLEMSBREV OCH WEBB

Vetenskap & Allmänhets **nyhetsbrev** utkom åtta gånger under året. Brevet har **3 135 prenumeranter** vilket är **ökning på 5 %** och **43 procent** öppningsfrekvens. Det **internationella nyhetsbrevet** på engelska utkom fyra gånger och har drygt **200 prenumeranter** och **44 procent** öppningsfrekvens. (En bra öppningsfrekvens är 15–28 procent enligt branschindex.)

Tio **gästkrönikor** publicerades på **VA-bloggen** under 2025. Den mest lästa var *Centrum för Personcentrerad vård vid Göteborgs universitet* krönika om *att engagera patienter och närstående som medforskare/forskningspartner*

Vetenskap & Allmänhet drev nio webbplatser under 2025:

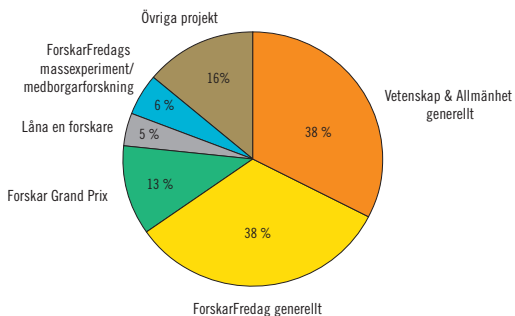
WEBBPLATS	ANTAL ANVÄNDARE	ANTAL ANVÄNDARE (jmf m 2024)	ANTAL SIDVISNINGAR	ANTAL SIDVISNINGAR (jmf m 2024)
<i>vetenskapallmanhet.se</i>	55 037	+ 38 %	127 000	+ 12 %
<i>– vetenskapallmanhet.se/eng</i>	1 110	+ 2%	2 154	+ 1,7 %
<i>forskarfredag.se</i>	26 000	+ 27%	82 000	- 5,8 %
<i>forskargrandprix.se*</i>	10 000	- 5,5 %	41 000	- 18,5 %
<i>forumforforskningkommunikation.se</i>	10 000	+ 67 %	21 000	+ 36 %
<i>folkochforskning.se</i>		ingen statistik tillgänglig		
<i>hurvetdudet.nu, medborgarforskning.se, pratavaccin.se</i>				Ej aktiva projekt

**Minskning då inga livesändningar eller liveomröstningar gjordes under året.*

PRESS OCH DIGITALA MEDIER

Föreningen och dess verksamheter uppmärksammades **redaktionellt** i media ca **173 gånger** under året varav **82 var radio-/TV-inslag**.

Andel omnämningen i redaktionella medier uppdelat på projekt

Närvaron i sociala medier:

KANAL	ANTAL INLÄGG (jmf m 2024)	ENGAGEMANGS- FREKVENNS (jmf m 2024)	EXPONERING (jmf m 2024)	Antal följare FANS (jmf m 2024)	ANTAL FÖLJARE vid årets slut
Facebook (<i>Vetenskap & Allmänhet</i>)	- 13 %	- 8 %	- 14 %	+ 11 %	2 668
Facebook (<i>ForskarsFredag</i>)	- 17 %	+ 26 %	+ 20 %	+ 4 %	2 555
Instagram (<i>Vetenskap & Allmänhet</i>)	- 15 %	- 39 %	+ 90 %	+ 7 %	1 880
Instagram (<i>ForskarsFredag</i>)	- 37 %	- 62 %	+ 84 %	+ 18 %	1 345
TikTok	nytt 2025				120
BlueSky	nytt 2025				838
LinkedIn	- 3,8 %	+ 30 %	- 22 %	+ 23 %	4 030
	Uppladdade FILMKLIPP 2025 (jmf m 2024)	ANTAL VISNINGAR (jmf m 2024)	ANTAL EXPONERINGAR 2025 (jmf m 2024)	Mest sedda filmklipp:	
YouTube	56 st (- 14 %)	- 6 %	164 233 ggr (+ 15 %)	1) Vad är vetenskap? // What is science? (2 351 visningar)	
				2) Louise Karlsson, Forskar Grand Prix: Varför ökar de stressrelaterade sjukdomarna? (1 534 visningar)	

STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI

STYRELSE

Föreningens **årsmöte** hölls den 8 maj.
Styrelsen har sammanträtt fyra gånger.

Styrelse efter årsmötet 2024:

- **Ann Fust**, ordförande
- **Katarina Bjelke**, Vetenskapsrådet
- **Anders Hagfeldt**, Uppsala universitet
- **Anna Hedlund**, LSU
– Sveriges ungdomsorganisationer (DELVIS)
- **Magnus Höij**, egenföretagare inom teknik,
samhälle och kommunikation
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Sverker Lundin**, Sveriges unga akademi
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i
samverkan
- **Pia Sandvik**, Teknikföretagen
- **Gunilla Svantorp**, Rifo, Sällskapet
Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lars Truedson**, journalist

Styrelse efter årsmötet 2025:

- **Anders Hagfeldt**, ordförande
- **Katarina Bjelke**, Vetenskapsrådet
- **Jonas Hjelm**, Saab AB/Teknikföretagen
- **Sanne Houby Nielsen**, Nordiska museet
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges Ingenjörer
- **Sverker Lundin**, Sveriges unga Akademi
- **Olof Olsson**, Folkuniversitetet i Stockholm
- **Sylvia Schwaag Serger**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Linus Sköld**, Rifo, Sällskapet
Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lars Truedson**, journalist

Vetenskap & Allmänhets ordförande
Ann Fust. Foto: Gustaf Waesterberg.

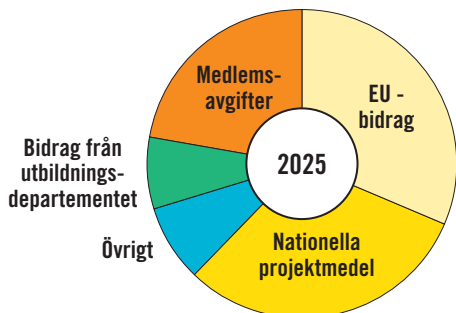
Vetenskap & Allmänhets ordförande och
rektor vid Uppsala universitet **Anders
Hagfeldt**. Foto: Mikael Wallerstedt.

Föreningen sökte och mottog i regleringsbrev ett särskilt **regeringsanslag** för 2025. Dessa medel utgjorde tillsammans med **medlemsavgifter** dryg **30 procent** av intäkterna.

Projektmedel kom från:

- Carl Tryggers Stiftelse för Vetenskaplig Forskning
- Chalmers Tekniska högskola
- EU-kommissionen
- Familjen Kamprads stiftelse
- Forskningsrådet Formas
- Forskningsrådet Forte
- Göteborgs Marinbiologiska laboratorium AB
- Göteborgs universitet
- Ifous
- IOGT-NTO
- Jernkontoret
- Karolinska Institutet
- KK-stiftelsen
- Knut och Alice Wallenbergs stiftelse
- KTH
- Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- Kungl. Patriotiska Sällskapet
- Kungl. Vitterhetsakademien
- Linnéuniversitetet
- Lunds universitet
- Malmö universitet
- Myndigheten för tillgängliga medier
- Naturvetarna
- Oscar & Marie Ekman stiftelse
- Riksbankens Jubileumsfond
- SSF-Stiftelsen för Strategisk Forskning
- Stiftelsen Natur & Kultur
- Stockholms universitet
- SUHF – Sveriges universitets- och högskoleförbund
- SULF – Sveriges universitetslärare och forskare
- Sveriges Ingenjörer
- Sveriges unga akademi
- Umeå universitet
- UKÄ
- Uppsala universitet
- Vetenskapsrådet
- Vinnova
- Världsklass Uppsala
- Wenner-Gren Stiftelserna

Var kommer intäkterna ifrån?

Intäkter

Intäktstyp	%	Utfall (SEK)
Statliga bidrag	7,5 %	1 200 000
Medlemsintäkter	22,3 %	3 555 190
Projektbidrag totalt	62,3 %	9 931 512
EU-bidrag	31,3 %	4 997 464
Nationella projektmedel	30,9 %	4 934 048
Övriga intäkter och bidrag	7,9 %	1 264 195
Summa intäkter	100 %	15 950 897

KANSLI

Föreningens kansli är beläget i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens byggnad på Grev Turegatan 14 i Stockholm.

Vid årsmötet omvaldes auktoriserad revisor *Benny Svensson*, R 3 Revisionsbyrå KB. Verksamhetens innehåll har granskats av revisorn *Karin Hermansson* och revisors-suppleanten *Maria Lindholm*.

Tolv medarbetare var vid årsskiftet 2025/2026 tillsvidareanställda: *Ulrika Björkstén*, *David Borgström*, *Julia Brink*, *Maria Jacobson*, *Vendela Kjermer*, *Lena Söderström*, *Åsa Johansson Palmkvist*, *Oskar Tornborg*, *Lotta Waesterberg Tomasson*, *Kjell Bolmgren*, *Victoria Li* och *Bengi Tikansak*.

Dessutom arbetade i olika anställningsformer under hela eller delar av året **sju medarbetare**: *Sebastian Hedlund*, *Lena Wedin*, *Maria Hagaradt*, *Helen Garrison*, *Pelle Isaksson* och *Elin Inge*.

Delar av **Vetenskap & Allmänhets kansli** efter lanseringen mötesplatsen **Folk och Forskning 2025**. Från vänster, övre raden; *Pelle Isaksson*, *Kjell Bolmgren*, *Elin Inge*, *Lena Wedin*, *David Borgström*, *Helen Garrison* och *Vendela Kjermer*. Andra raden; *Oskar Tornborg*, *Lena Söderström*, *Åsa Johansson Palmkvist*, *Lotta Waesterberg Tomasson*, *Ulrika Björkstén*, *Maria Jacobson*, *Bengi Tikansak* och *Sebastian Hedlund*. Foto: *Thomas Carlgren*

ÅRSREDOVISNING

EKONOMISK ÖVERSIKT

Redovisningsvalutan är i svenska kronor (SEK). Alla belopp redovisas, om inget annat anges, i kronor (kr).

Under året genomförde Vetenskap & Allmänhet för första gången konferensen **Folk & Forskning**, med fokus på evidensinformatat beslutsfattande och relationen mellan forskning och politik.

Konferensen utgjorde ett centralt inslag i föreningens förnyelsearbete och ersatte den tidigare årskonferansen **VA-dagen**. Föreningen samarbetade under året med flera medlemmar i en rad projekt och närvarade bland annat för första gången på **Frihamnsdagarna**. Föreningen har även genomfört en omfattande webbutveckling under året samt förstärkt organisationen med tre nyanställningar i nyckelroller.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2025	2024	2023	2022	2021
ORGANISATIONSMEDLEMMAR (ANTAL)	103	102	104	104	99
MEDLEMSAVGIFTER (TKR)	3 555	3 541	3 266	3 114	2 899
PROJEKTBI DRAG (TKR)	9 932	10 108	9 444	9 241	9 059
EGET KAPITAL (TKR)	1 355	1 852	1 481	1 535	1 461
BALANSOMSLUTNING (TKR)	10 188	13 438	16 258	9 920	7 689
SOLIDITET	13 %	14 %	9 %	15 %	19 %

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
VID ÅRETS BÖRJAN	1 481 162	370 873	1 852 035
RESULTATDISPOSITION			
Balanseras i ny räkning	370 873	-370 873	0
ÅRETS RESULTAT		-497 336	-497 336
VID ÅRETS SLUT	1 852 035	-497 336	1 354 699

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2025	2024
	1		
FÖRENINGENS INTÄKTER			
MEDLEMSAVGIFTER		3 555 190	3 540 845
STATLIGA ANSLAG		1 200 000	1 200 000
PROJEKTBI DRAG		9 931 512	10 108 386
ÖVRIGA BIDRAG		1 187 100	700 000
ÖVRIGA INTÄKTER		77 095	202 387
SUMMA FÖRENINGENS INTÄKTER		15 950 897	15 751 618
FÖRENINGENS KOSTNADER			
ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2	-4 077 279	-3 613 965
PERSONALKOSTNADER	3	-12 396 661	-11 975 945
AVSKRIVNINGAR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	4	-112 805	-101 682
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER		-4 249	-6
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER		-16 590 995	-15 691 598
RÖRELSERESULTAT		- 640 098	60 020
FINANSIELLA POSTER			
RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE POSTER		145 920	311 107
RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE POSTER		- 3 158	- 254
SUMMA FINANSIELLA POSTER		142 762	310 853
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		- 497 336	370 873
ÅRETS RESULTAT		- 497 336	370 873

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2025	2024
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
MASKINER OCH INVENTARIER	4	139 638	177 469
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		139 638	177 469
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		139 638	177 469
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
KUNDFORDRINGAR		3 711 321	4 283 573
ÖVRIGA FORDRINGAR		10 966	38 154
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPSLUPNA INTÄKTER	5	473 597	585 545
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		4 195 884	4 907 272
Kassa och bank			
KASSA OCH BANK		5 852 713	8 450 821
SUMMA KASSA OCH BANK		5 852 713	8 450 821
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		10 188 235	13 358 093
SUMMA TILLGÅNGAR		10 188 235	13 535 561

Belopp i kronor	Not	2025	2024
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BALANSERAT RESULTAT		1 852 035	1 481 162
ÅRETS RESULTAT		- 497 336	370 873
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		1 354 699	1 852 035
SUMMA EGET KAPITAL			
		1 354 699	1 852 035
KORTFRISTIGA SKULDER			
LEVERANTÖRSSKULDER		600 256	640 571
SKATTESKULDER		167 741	97 492
ÖVRIGA SKULDER		141 623	140 326
UPPSLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	6	7 923 916	10 805 138
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		8 833 537	11 683 527
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER			
		10 188 235	13 535 561

NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER OCH BOKSLUTSKOMMENTARER

Not 1 Redovisningsprinciper:

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10, Årsredovisning i mindre företag.

Redovisning av bidragsintäkter

Villkorade bidrag intäktsförs så att de ställs mot de kostnader bidragen avser täcka. Medlemsavgifter och statliga bidrag intäktsförs över den period som dessa avser.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorutrustning införskaffade från 2023	3 år

Not 2 Föreningens kostnader:

Belopp i kronor	2025	2024
ARVODEN OCH KÖPTA TJÄNSTER	-1 188 023	-882 865
ADMINISTRATION OCH SERVICE	-1 337 768	-1 259 354
RESEKOSTNADER	-278 364	-295 591
PUBLIKATIONSKOSTNADER OCH TRYCKSAKER	-197 605	-140 974
EKONOMI- OCH REVISIONSARVODEN	-49 750	-43 750
KONFERENS- OCH ARRANGEMANGSKOSTNADER	-775 699	-916 753
ÖVRIGA EXTERNA TJÄNSTER	-250 069	-74 677
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER	-4 077 279	-3 613 965

Not 3 Medeltal anställda:

Medelantalet anställda bygger på av bolaget betalda närvarotimmar relaterade till en normal arbetstid.

Medelantalet anställda har varit **2025: 13 st** **2024: 13 st**

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer:

Belopp i kronor	2025	2024
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
VID ÅRETS BÖRJAN	747 257	732 773
UTRANGERING	-10 499	-29 990
NYANSKAFFNINGAR	74 975	44 474
	811 733	747 257
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN		
VID ÅRETS BÖRJAN	-569 788	-468 105
UTRANGERING	-	-
ÅRETS AVSKRIVNING ENLIGT PLAN	-102 306	-101 682
	-672 094	-569 788
PLANENLIGT RESTVÄRDE VID ÅRETS SLUT	139 639	177 469

Not 5 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:

Belopp i kronor	2025	2024
UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER	60 000	380 745
ÖVRIGA POSTER	413 597	204 800
	473 597	585 545

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

Belopp i kronor	2025	2024
FÖRUTBETALDA BIDRAGSINTÄKTER	4 018 457	6 596 125
PERSONALRELATERADE POSTER	478 246	463 466
FÖRUTBETALDA MEDLEMSAVGIFTER	3 276 480	3 525 560
ÖVRIGA POSTER	150 734	219 987
	7 923 916	10 805 138

VETENSKAP & ALLMÄNHETS MEDLEMSORGANISATIONER I DECEMBER 2025

